

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WB - Choroby cywilizacyjne XXI wieku, PG_00137329						
Kierunek studiów	Kryminologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć				
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski Język polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Dorota Żurawa-Janicka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Dorota Żurawa-Janicka				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Adresy kursu na platformie eNauczanie: Moodle ID: 12966 Choroby cywilizacyjne XXI wieku https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=12966						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zrozumienie podłoża chorób, do których rozwoju i rozprzestrzeniania przyczynia się postęp cywilizacyjny i styl życia. Poznanie uwarunkowań genetycznych i czynników środowiskowych sprzyjających rozwojowi wybranych chorób cywilizacyjnych. Poznanie zasad profilaktyki omawianych chorób oraz sposobów leczenia.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		
			- rozumie podstawowe zjawiska i procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie człowieka (P6U_W, P6S_WG) - zna czynniki, które przyczyniają się do rozwoju i rozprzestrzeniania chorób cywilizacyjnych i rozumie wpływ tych czynników na przebieg procesów fizjologicznych i zdrowie człowieka (P6U_W, P6S_WG) - dokonuje syntezy danych pochodzących z różnych źródeł i wyciąga na tej podstawie adekwatne wnioski (P6U_U, P6S_UW) - zna organiczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę jej aktualizowania w zakresie przyczyn rozwoju i skutków rozprzestrzeniania chorób cywilizacyjnych (P6U_K, P6S_KK)		[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja		

Treści przedmiotu	Choroby cywilizacyjne: rodzaje i charakterystyka , epidemiologia w Polsce i na świecie, czynniki sprzyjające rozwojowi, w tym podłoże genetyczne i czynniki środowiskowe. Omówione zostaną wybrane choroby cywilizacyjne, z uwzględnieniem czynników ryzyka, objawów, diagnostyki: choroby związane z zaburzeniami metabolizmu, w tym otyłość i cukrzyca, choroby sercowo-naczyniowe, wybrane nowotwory, m.in. rak jelita grubego, rak płuc, choroby wynikające z zaburzeń immunologicznych, m.in. alergie, nadwrażliwości pokarmowe, choroby układu oddechowego, astma, przewlekła choroba obturacyjna płuc, a także AIDS. Aktualnie stosowane metody leczenia oraz nowe terapie. Zasady profilaktyki.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa wiedza o anatomii i fizjologii człowieka.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwia częściowe	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Literatura wykorzystana podczas zajęć. Wykład stanowi autorskie opracowanie zagadnień dotyczących epidemiologii, patogenez, metod leczenia i zasad profilaktyki chorób cywilizacyjnych i został przygotowany w oparciu o oryginalne prace źródłowe z literatury naukowej oraz doświadczenia z pracy badawczej nad biologią nowotworów i chorób wynikających z dysfunkcji układu immunologicznego. Pozostałe źródła obejmują: Lieberman M., Marks A.D., Peet A. 2013. Basic Medical Biochemistry. A Clinical Approach. 4th Ed. Lippincott Williams & Wilkins, USA. Rosenthal M.D., Glew R.H. 2009. Medical Biochemistry. Human Metabolism in Health and Disease. Wiley & Sons, Inc. Janson L.W., Tischler M.E. The Big Picture: Medical Biochemistry. The McGraw-Hill Companies, Inc. Cellular and Molecular Immunology, Abbas et al., 10th Ed., Elsevier Inc. 2022. Literatura studiowana samodzielnie przez studenta. Literatura wskazana przez prowadzącego w trakcie zajęć. Podreczniki obejmujące zagadnienia z zakresu fizjologii, biochemii, immunologii, np. Biochemia Lippincott Illustrated Reviews, Ferrier D.R., red. Chlubek D. wydanie 7, Edra Urban & Partner. 2021, Immunologia - funkcje i zaburzenia układu immunologicznego. Abbas i wsp. red. Zeromski. Edra Urban & Partner, 2015.	
	Uzupełniająca lista lektur	Brak	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przykładowe pytania testowe: Choroby cywilizacyjne: a. stanowią przyczynę większości zgonów na świecie; b. rozwijają się nagle, w następstwie działania określonego czynnika; c. w zdecydowanej większości są powodowane czynnikami infekcyjnymi; d. dotyczą głównie ludzi młodych Która z wymienionych lipoprotein ma kluczowe znaczenie w patomechanizmie powstawania płytki miażdżycowej: a. Chylomikrony; b. LDL; c. HDL; d. IDL Zaznacz zdanie fałszywe: a. Bezpośrednią przyczyną cukrzycy i jej cechą charakterystyczną jest hiperglikemia; b. Cukrzyca wywołana jest zaburzeniem wydzielania lub działania insuliny; c. Działanie insuliny polega na "zagospodarowaniu" glukozy po posiłku oraz gromadzeniu zapasów energetycznych; d. Trzustka produkuje insulinę, gdy poziom glukozy we krwi jest niski Uzupełnij zdanie: Narządem, który jest centralnym miejscem metabolizmu alkoholu etylowego jest ... Zaznacz zdanie prawdziwe: a. Większość przypadków raka jelita grubego rozwija się jako choroba dziedziczna; b. Rak jelita grubego to choroba zaliczana do chorób cywilizacyjnych, ponieważ jego rozwój jest ściśle związany ze stylem życia i wpływem czynników środowiskowych; c. Wszystkie polipy jelita grubego i rak jelita grubego należą do nowotworów złośliwych; d. Do czynników obniżających ryzyko rozwoju raka jelita grubego należy dieta bogata w węglowodany i tłuszcze
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.